

Roland Dreckmann upplevde många svårigheter innan han som vuxen fick sin Aspergerdiagnos. Idag är han stolt över att arbeta på Misa och kunna hjälpa andra.

Här fick Roland hjälp – nu stöttar han andra

PREMIUM Efter många år med svårigheter på olika arbetsplatser diagnostiserades han med Aspergers syndrom. Problemen fick en förklaring och när han började arbetsträna på företaget Misa i Helsingborg blev det en vändpunkt. Nu använder Roland Dreckmann sina erfarenheter för att hjälpa andra. *Special Nest* har intervjuat honom.

Roland Dreckmann upplevde tidigt att något inte fungerade i yrkeslivet, men han visste inte vad. Flera gånger tvingades han lämna arbetsplatser där han egentligen trivdes, eftersom han drabbades av utmattningssyndrom. När en släkting fick diagnosen atypisk autism började Roland Dreckmann skaffa sig mer kunskap, någonting som fick honom att också reflektera över sina egna svårigheter. Han sökte hjälp och det visade sig efter en utredning att han har Aspergers syndrom.

– Ända sedan jag var åtta år har jag känt att det finns något hos mig som gör att jag inte passar in, hela tiden var det sociala situationer som inte fungerade. Det var energikrävande och jag hade svårt att hitta miljöer där jag kunde vara mig själv, säger Roland Dreckmann till *Special Nest*.

I april 2017 fick han möjlighet att börja arbetsträna på Misa, ett privat företag som arbetar med att hjälpa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att hitta jobb.

– Det var häftigt att komma hit till Misa i Helsingborg och att få känna att alla mina jobbiga erfarenheter plötsligt kunde få en mening, säger Roland Dreckmann.

Samtalen ledde till praktik och arbete

Det var 2016 som Patrik Andersson, chef för Misa i Lund och Helsingborg, skulle bygga upp företagets verksamhet i västra Skåne. Han sökte upp Autism- och Aspergerföreningen för att hitta någon som kunde förklara vilka svårigheter personer med autism kan uppleva på en arbetsplats. Då mötte han Roland Dreckmann och deras samtal ledde fram till insikten om att Rolands erfarenheter kunde bli en tillgång i verksamheten.

– Jag kan ju relatera till deltagarnas svårigheter och jag känner till arbetsgivarnas förutsättningar, för jag har levt i båda världarna. Först när jag försökte fungera som neurotypisk arbetstagare i många år och nu med kunskap om min diagnos, säger Roland Dreckmann.

Arbetsträningen övergick i fast anställning och idag coachar Roland Dreckmann andra som vill få hjälp att hitta arbetsinriktad praktik som kan leda till anställning eller annan sysselsättning. Tre personer jobbar som arbetskonsulenter på Misa i Helsingborg, förutom chefen Patrik Andersson, som delar sin tid mellan kontoret här och kontoret i Lund. Verksamheten i Helsingborg har nu varit igång i ett år och redan efter sju månader nådde de sitt mål för antalet deltagare. De ser ett tydligt intresse från fler som vill delta.

Målgruppen är personer med rätt till daglig verksamhet

Deltagarna kan ha neuropsykiatriska diagnoser som adhd eller autism. De kan också ha en kognitiv eller psykisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning eller inlärningssvårigheter, förvärvad hjärnskada, eller psykisk och social ohälsa. Målgruppen stämmer överens med de så kallade personkretsarna inom LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

-Vi vänder oss till personer som har rätt till daglig verksamhet enligt LSS, men ska de passa in hos oss måste de vilja bli en del av arbetslivet. Vi har inte någon traditionell daglig verksamhet med träffgrupper och caféstunder, för vi tror inte det leder till riktigt arbete och verklig delaktighet, säger Patrik Andersson och tillägger:

-Våra arbetskonsulenter och våra deltagare bygger en allians sinsemellan, där mer och mer ansvar läggs över på deltagarna själva. Vi lyssnar på vad de verkligen vill. Sedan ligger skickligheten hos arbetskonsulenterna i matchning mellan deltagare och arbetsgivare.

Misa är en av flera godkända utförare av daglig verksamhet i Helsingborg. Att privata aktörer får arbeta inom omsorgssektorn regleras av Lagen om valfrihetssystem, LOV. Den innebär att en kommun eller region får lov att konkurranspröva kommunala och landstingskommunala verksamheter och överlåta valet av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukarna själva.

Arbetsmodell i tre steg ger framgång

På Misa får varje deltagare en egen arbetskonsulent som stöttar hela vägen. Metoden innebär tre steg:

- *Kartläggning av deltagaren – utbildning, erfarenheter, önskemål. Tillsammans gör de studiebesök och bedömning av arbetsuppgifter och arbetstider.*

- *Praktik – med stöd av arbetskonsulenten.*
- *Anställning – med ekonomiskt stöd via Arbetsförmedlingen eller arbetsrelaterad sysselsättning med ersättning från Försäkringskassan*

Det är viktigt att ha ett arbete, berättar både Patrik Andersson och Roland Dreckmann, eftersom möjligheten att försörja sig själv ger styrka och självförtroende, samtidigt som delaktighet på en arbetsplats ger ett rikare liv. Ändå är arbetslivet inte en självklarhet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

-Många människor som vi möter är tilltufsade och stukade av alla misslyckanden så när de får uppleva ett verkligt medbestämmande, sätta upp egna mål och känna att de får ta ansvar blir många överraskade, säger Patrik Andersson.

De berättar att de har mött deltagare som har upplevt att den till synes enkla drömmen om en anställning känns lika ouppnåelig som när en neurotypisk person fantiserar om att bli rymdpilot.

-En kille med autismdiagnos drömde om att få jobba i ett arkiv. Han började praktisera som tidningsbud, sedan med att sortera post och tidningar på lagret. Han var så otroligt bra på att sortera att han bara måste få en chans. Ett år tog det, sedan hittade han fast jobb på arkivet på en myndighet i Malmö. Att kunna hjälpa till med att infria den drömmen – det var häftigt, säger Patrik Andersson.

Anpassningar är centrala

Misas vision är att alla kan få jobb – men är då arbetsgivarna verkligen öppna för att ta emot personer med funktionsvariationer? Roland Dreckmann och Patrik Andersson säger att de får napp hos både mindre företag och större koncerner, liksom hos intresse- och hjälporganisationer. Men de är noga med att påpeka att de inte har något färdigt register över tänkbara uppdragsgivare. Först när en ny deltagare kommer görs planerna upp. Uppstår det problem på en praktikplats finns ofta en konkret förklaring.

-Ibland kan arbetsgivaren ha en föreställning om vilken slags arbetsmiljö företaget har, men det kan visa sig vara fel. Det är inte så strukturerat och tydligt som en deltagare behöver. Då ligger ju orsaken inte hos deltagaren utan hos arbetsgivaren och vi får uppmana arbetsgivaren att göra Anpassningar så att det funkar bättre för båda parter, säger Roland Dreckmann.

Det kan vara allt från skarpt ljus och höga ljud till den sociala samvaron på arbetsplatsen som är krävande för någon med autism. För Roland Dreckmann är det en ny upplevelse att ha en arbetsgivare som gör Anpassningar för att han inte ska behöva misslyckas.

- Jag kan bestämma när jag kommer på morgonen, jag kan jobba lite hemifrån och planera mitt arbete så att jag gör mer när jag har energi och sedan kan ta ledigt en dag, säger han.

På Misa görs också generella Anpassningar som gynnar både anställda med funktionsvariation och alla andra på arbetsplatsen, något som kan beskrivas som en Anpassning av arbetsklimatet.

- Vi har en fast punkt varje vecka där vi kollegor frågar varandra om råd och pratar om vad vi upplevt och ger varandra hjälp. Det är aldrig en svaghet att fråga om hjälp och det är en unik förmåga som vi behöver förmedla till både våra deltagare och alla arbetsgivare vi möter, säger Roland Dreckmann.

Misa är en privatdriven omsorgsverksamhet för människor med arbetshinder. Deltagarna kan ha en kognitiv eller psykisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning, neuropsykiatrisk diagnos, förvärvad hjärnskada, eller psykisk och social ohälsa.

Företaget erbjuder arbetsinriktad verksamhet och grundidé är att alla människor, med rätt stöd, kan delta i samhället och arbetslivet. Namnet Misa står för Metodutveckling, Individuellt stöd, Samhällsinriktning och Arbetsinriktning.

Misa finns på 19 platser i Sverige, bland annat Helsingborg, Lund Västerås, Stockholm och Uppsala.

Läs mer på hemsidan: <https://www.misa.se>

Roland Dreckmann och Patrik fann varandra när verksamheten skulle byggas upp i Helsingborg. Tillsammans insåg de att Rolands erfarenheter kunde vara en tillgång på Misa.

Varje deltagare får en egen arbetskonsulent och här håller konsulenterna möte med sin chef. Från vänster på bilden: Roland Dreckmann, Patrik Andersson, Karin Säfwenberg och Gassan Lamarso.